

מה עושה היום המסיק המקורי ביותר בעולם

איך ספק שריווייד פאטנס הוא היום המפיק הבריטי בעל התעוזה הגדולה ביותר, ובעל אחוזה הצלחה הגדולה ביותר, בסרטים שהוא מוציא לאור. אחרי שזקף לזכותו גילוי בימאים כמו אלן פארקר, יו הארטון ורולנד ג'ופה, וכאשר עם הפקותיו נמנים סרטים כמו אקספרס של חצות, מרכבות-האש, גיבור מקומי, דמעות של שתי קה, כרור שכל סרט חרש שהוא מכין מעורר התעניינות גדולה.

כך גם הסרט שהוא מסיים בימים אלה. שמו הגנת הסטח. ופאטנס שב לעסוק בו בנושא שכבר טיפל בו בדמעות של שתיקה: העיתונות מול הפוליטיקה. כתב משועמם של יומון לונדוני גדול מנסה למצוא את הקשר המשולש בין מותו המיקרילכאורה של נער עבריין, אשר נמלט מן הכלא, התפטרות של שר בממשלה, שנחשד בריגול לטובת הרוסים, ומותו המיסתורי של חבר לעבודה.

הרלפות בעילום-שם קושרות בין האירועים השונים, ואי-הרצון של כל הגורמים להרחיב עליהם את הדיבור רק מדרבן את העיתונאי להמשיך בחקירתו. כשהוא נעזר בזכירתו של הפוליטיקאי המתפטר, אפילו העובדה שבכליו של העיתון אינו שש במיוחד לתת פירסום לכל העובדות הללו — ונרמה אף שיש להציע מגבוה מאוד כדי להשתיק את הפרשה — אינה מרפה את ידיו.

גילויי בישרונות, כדרכו, שוב פנה פאטנס ובוחר באנשים כמעט אלמוניים כדי שיעשו עבורו את הסרט, כאילו גילויי-בישרונות הוא חלק בלתי-נפרד ממלאכתו.

שמו של הבימאי הוא ריווייד דרורי. הרבר המצליח ביותר שעשה עד היום היה סרט תיעודי על מועדון-הכדורגל מאנצ'סטר סיטי. הוא עשה גם סרט עלילתי בשם צעירים לנצח, שמעטים שמעו אליו. התסריטאי מארטין סטלמן השתתף בעבר בכתיבת סרטים באורך מלא, כמו

שחקנית גרטה סקאקי מזכירה חוקרת

קוארדופניה או באבילון. אבל גם במיקרה זה קשה להתייחס לתקרמים אלה כסיבות מספקות לבחירתו של פאטנס. דבר דומה אפשר לומר על השחקן הראשי, גבריאל בירן, שהיה אחד הגיבורים בסרט חנה ק. של קוסטא-גבראס, שזולם בישראל, כי אין ספק שהופעתו שם לא היתה מלהיבה. למעשה, ההימור היותר בטוח היתה גרטה סקאקי, המגלמת את המזכירה המצטרפת לחקירה.

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב - העד, המעבר להודו, דמעות

לסחוט את החיים

לחיי אהבותינו (מוסיאון, תל-אביב, צרפת) - סרט קשה לעיכול, מחוספס וחרוף זה. הוא תופעה חריגה ביותר בקולנוע הצרפתי של היום. שהוא קולנוע מהוקצע, מלוטש, וברוב המיקרים עייף. הבימאי מוריס פיאלא מצליח כאן להגשים את שאיפתו, ללכוד כמה ריגעי-אמת מן החיים ולהנציח אותם בסרט - נצחון קטן של האמנות על המוות ועל המציאות בת-החלוף. פיאלא מצייר תמונה של מישפחה צרפתית במצב של משבר. ההורים בגיל העמידה, שיחסייהם מעוררים, מלאי חרסות על העבר וחוששים מן המוות, ההופך לפתע למוחשי - רגשות הסוחפים אותם לעיתים למעשים קיצוניים. הצאצאים בן ובת, מתבגרים כל אחד בדרכו - הבן ספוג רגש האחריות של מי שרואה עצמו כאב-מישפחה בעתיד, הבת גומעת בצמא מן החופש המיני, המאוס כל-כך על שאר בני ביתה. והמעורר בסתר את קינאתם.

שלא לפי המסורת. אין פיאלא חש צורך לספר סיפור עיקבי ומטופח. הוא קולט רגעים של שיא במערכת היחסים בין ארבע הדמויות, והוא סוחט כל אחת מהן עד הסוף, כאשר אינו מותיר אף לא טפח אחד שאינו נוגע בו. מבטות כלכליות ועד לתשוקות עקרות, מתיסכולים מיניים ועד לפחד מפני הקץ המתקרב.

הסרט מתרכז במידה רבה בדמות הבת (סאנדרין בונר) והמשברים העוברים עליה, אבל לבני-המישפחה נודעה

להציל את פנטסיה

הסיפור שאינו נגמר (פאר, תל-אביב, גרמניה) - הסרט הזה, כמו הספר של מיכאל אנדה, שעליו הוא מבוסס, חורג מן התחום הרגיל של מוצר מיסחרי. יש המתייחסים אליו במקומות מסויימים כיצירה מיסטית על כוח-ההשראה של האדם, החולך ומצטמק ושבלעדי יפכו חיי-הרוח של האנושות לשממה. יש הרואים בסרט לא יותר מאגדת ילדים, בכל מיקרה, הסרט הזה הוא שובר-הקופות הגדול ביותר שיצא פעם את גבולות גרמניה המערבית. זוהי ההוכחה לכך, שבין אם מתייחסים אליו ברצינות ובין אם לא, הרי שהרוב הגדול סבור כי הוא מספק הרבה בידור.

כל נסיון לתמצת את הסיפור הוא חסר-טעם. אפשר רק לומר כי המדובר בילד בודד, השוקע בהזיות אשר מביאות אותו לארץ פנטסיה. זוהי ארץ ההולכת ונועת בגלל מגיפה מוזרה. רק הוא, הילד עצמו, יוכל להצילה. למרות שאינו יודע כיצד עוברים את הגבול בין המציאות לפנטסיה, כל העניין קשור בהרבה יצורים דמיוניים, כמו דראקון מעופף או צב נבואי. לכן סירטו זה של וולפגנג פטרסן נשען מעט על שחקנים אמיתיים והרבה מאוד על מחלקת האפקטים המיוחדים, אשר סיפקה לו מיפלאצות, שדונים ושאר יצירי הדמיון הפרוע, בשפע רב.

הסרט לובש דוק ורוד של אנדתי-ילדים חביבה, הטומנת בחובה, אולי, מוסר-השכל גם למבוגרים. אלא שבמונחים

סאנדרין בונר - בנות במשבר

חשיבות גדולה לא פחות. כל אחד מהם בתורו מתנהג לא פעם כנבזה, מצליח להרגיז לא רק את הדמויות האחרות אלא גם את הצופה באולם. אולם דווקא בכך מתמצית האמת שבסרט הזה, אשר אינו מנסה לבנות גיבורים, אינו מנסה לסייח ולקשט, אלא מציג בני-אדם בשר-ודם כפי שהם, מרגיזים לעיתים, מעוררים אהדה, רחמים או התחשבות.

ומה שחשוב במיוחד: פיאלא יורד לשרשים של דמויות אלה, מעבר למציאות המיידית והאמינה מאוד שהוא מצייר.

הננס וחילאון - הגבולות בין מציאות לדימיון

שבהם מסופר הסרט, יתכן מאוד שהמבוגרים יראו זאת כפחיתות כבוד להתייחס אליו כבוב-דאש. מאחר שהסרט משתמש רק במחצית הראשונה של הספר (ראה ראיון בעמוד 28 עם בימאי-הסרט בפסטיבל קאן), חסר כאן מוסר-ההשכל הסופי שבא, בסיפור של אנדה, במחצית השנייה, כאשר אותו הילד, אשר צריך להציל את פנטסיה, נופל בשבי הכוח שהופקד בידיו, את זאת שמרו היוצרים לסרט-המשך, אבל נראה שאין זה מפריע במיוחד.

של שתיקה, אמאדאוס, קאוס, בלייד ראנר.

ירושלים - 48 שעות, העד, המעבר להודו, דמעות של שתיקה, אמאדאוס.

חיפה - המעבר להודו, דמעות של שתיקה, העד.

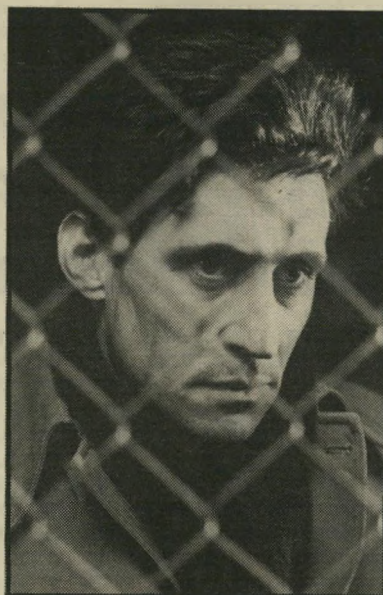
תל-אביב:

קאוס (גורדון, איטליה) - עיבוד קולנועי מרשים, אנושי ורגיש, של האחים טאוויאני, לארבעה סיפורים סיציליאניים של לואיג'י פיראנדלו.

המעבר להודו (פאר, אנגליה) - דייור לין נשען על סיפורו של פורסטר, כדי להציג את העימות בין תרבות-המערכת לתרבות-המיוזרת, בין העולם המתועש לבין העולם השלישי. מרהיב, מישחק ברמה גבוהה.

דמעות של שתיקה (גת, אנגליה) - סיפור הידודות בין כתב אמריקאי לעוזרו הקאמבודי, על רקע תמונה מזועזעת של מילחמת-השמד, המתנהלת בשם סיסמות אידיאלי-לוגיות. בימאי: רולאנד ג'פה.

העד (אורלי, ארצות-הברית) - בלש נאלץ להסתתר בין בני הכת אמיש, נוצרים

שחקן גבריאל בירן כתב משועמם

הסודרים מהמודרניזציה והאלימות. המיפגש בין איש הרחובות הזועמים של הכרך המודרני לבין תרבות שנשתמרה מן העבר הוא מרתק, בתפקיד הראשי: האריסון פורר.

בלייד ראנר (אלנבי, ארצות-הברית) - בלש פרטי בעולם עתידי נלחם ברוכבים אנושיים. הבימאי רידלי סקוט משתמש בעלילה מתחום המדע הבדיוני כדי לדון ברצינות, בעזרת אמצעים חזותיים מעוצבים להפליא, באחת האפשרויות הממשיות יותר של פני היקום מחוץ. שוב, עם האריסון פורר.

ירושלים

48 שעות (בנייני-האומה, ארצות-הברית) - בלש ורועה-זיונות משתפים פעולה כדי ללכוד לוויתן-פושע מסוכן. סרט מלא וגרוש בפעילות ובהומור, שילוב מוצלח של ניק נולטה ואר מרפי בתפקידים הראשיים.

חיפה

השוטר מבוררליהולם (מוריה, ארצות-הברית) - ארי מרפי כשוטר היוצא לנקום מותו של ידיד. מה שקורה אינו חשוב ביותר. העיקר שמרפי הוא במרכז העניינים, ובזכותו הסרט הוא להיטי-קופה מאין כמותו.